

PALVAROITIN

Pienessäkin palonalussa savukaasut täyttävät koko asunnon muutamassa minuutissa. Palokuolemista suurin osa aiheutuu myrkyllisistä savukaasuista. Toimiva palovaroitin herättää sinut ja antaa sinulle aikaa pelastautua sekä kutsua apua ennen kuin on liian myöhäistä. Huolehdi palovaroittimesi toimintakunnosta.

Ominaisuudet

Palovaroittimen toiminta perustuu tulipalossa muodostuvan savun varhaiseen havaitsemiseen. Palovaroittimia on malleiltaan lukuisia erilaisia. Niitä on saatavana erilaisilla lisälaitteilla, kuten esimerkiksi turvavalolla, vaiennusmahdollisuudella tai liiketunnistimella varustettuina. Varoittimien on oltava CE-hyväksytyjä.

Palovaroittimista voidaan rakentaa kokonaisia palovaroitinjärjestelmiä, kuten esimerkiksi murtohälytyslaitteisiin kytkettäviä ja johdottomia järjestelmiä. Palovaroitinjärjestelmä voidaan ohjelmoida soittamaan hälytyksen sattuessa esimerkiksi naapuriin tai vartiointiliikeseen.

Tavallinen palovaroitin ei reagoi pelkkään häkään. Tulisijalla varustettuihin asuinhuoneistoihin on suositeltavaa hankkia myös häkävaroitin.

Erityisryhmille suunnitellut palovaroittimet

Erityisryhmille palovaroittimista on tehty erilaisia sovellutuksia. Kuulovammaisille on olemassa erilaisia täriinä- ja valolaitteilla varustettuja palovaroittimia. Kuulovammaisille on lisäksi tarjolla palovaroittimia, joiden hälytysäänen kuuluvuutta voidaan parantaa äänenkorkeutta säätämällä.

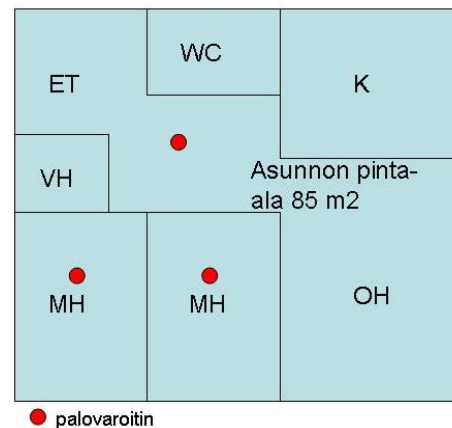
Varoittimen testaus ja pariston vaihtaminen saattaa tuottaa hankaluuksia iäkkäille ihmisille. Tällaisissa tapauksissa paristo voidaan tuoda alas seinälle paristorasialla, jolloin sen vaihtaminen ei vaadi korokkeita ja onnettomuusriski pienenee.

Paristorasia soveltuu hyvin myös erityisen korkeisiin tiloihin, joissa varoittimen testaukseen ja pariston vaihtoon tarvittaisiin tikkaat.

Riittävä määrä

- Asunnon jokaiseen kerrokseen on asennettava vähintään yksi palovaroitin.
- Asunnon jokaisen kerroksen alkavaa 60 m² kohden on oltava vähintään yksi palovaroitin.
- Eteiseen tai kulkuväylälle asennettavan palovaroittimen lisäksi suositellaan varoittimia jokaiseen makuuhuoneeseen.
- Isoissa asunnoissa on järkevää käyttää toisiinsa kytkettäviä palovaroittimia, jolloin hälytys yhdessä palovaroittimessa aiheuttaa yleishälytyksen myös muissa ryhmän palovaroittimissa.

Sijoituspaikat

- Palovaroitin asennetaan paikkaan, josta se reagoi tulipalon savuun mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.
- Huoneessa sopiva kiinnityspaikka on korkeimmalla kohdalla, mihin savu kulkeutuu nopeasti ilman esteitä.
- Varoittimen etäisyys seinistä ja nurkista tulisi olla vähintään 50 cm.
- Varoittimen sijoittamista keittiön, tulisijan ja kylpyhuoneen läheisyyteen tulisi välttää väärin hälytyksen ehkäisemiseksi.
- Palovaroitinta ei tule asentaa esimerkiksi tuuletusikkunoiden tai koneellisen ilmanvaihdon läheisyyteen.
- Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.
- Noudata valmistajan toimittamia kirjallisia käyttöohjeita palovaroittimen asentamisessa.

Palovaroittimet uudisrakennuksissa

- Uudisrakentamisessa edellytetään, että uusiin asuntoihin asennetaan huoneistokohtaiset sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet. Vaatimus koskee myös sähköverkkoon liitetyjä vapaa-ajan asuntoja.
- Järjestelmän suunnittelussa on huomioitava, että laite antaa hälytyksen vaarassa oleville ja tarvittaessa henkilökunnalle tarpeeksi nopeasti, jotta pelastautumiseen ja pelastamiseen rakennuksen vaaranalaisesta osasta jää riittävästi aikaa.
- Laitteen virransyöttö varmistetaan esimerkiksi paristolla tai akulla.
- Sähköverkkoon kytkettävien palovaroittimien asennustyöt kuuluvat sähköalan ammattilaisille.

Palovaroittimet taloyhtiöissä

Kuukausitestaukset kuuluvat taloyhtiöissä oman asunnon osalta asukkaan tehtäväksi, mutta pariston tai akuston vaihtaminen sähköverkkoon kytketyissä palovaroittimissa on yleensä taloyhtiön vastuulla.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos suosittaa sähköverkkoon kytkettyjä palovaroittimia myös kerrostalojen yleisiin tiloihin (porrashuoneet, kellarikäytävät ja varastotilat), jotta näissä tiloissa tapahtuva tulipalo havaittaisiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Kunnossapito

- **Testaa palovaroittimien toiminta** kerran kuukaudessa.
- **Vaihda paristot** kaikkiin palovaroittimiin vähintään kerran vuodessa.
- **Vaihda paristo välittömästi**, jos palovaroitin ilmoittaa pariston loppumisesta.
- **Vaihda palovaroitin uuteen**, jos se ei toimi pariston vaihtamisesta huolimatta tai jos valmistajan suosittelema uusimisajankohta (5-10 vuotta) on mennyt umpeen.
- **Kylmissä ja kosteissa olosuhteissa**, kuten talvella mökillä, matkailuvaunussa tai -autossa sekä veneessä, palovaroitin saattaa mennä epäkuuntoon tai paristo voi tyhjentyä tavallista nopeammin. Pidä varaparistoja aina saatavilla.

Palovaroittimen käytöstä poistaminen

- Palovaroittimen käyttöikä on noin 5-10 vuotta. Uuden ostaminen on ajankohtaista viimeistään, kun varoitin ei enää toimi testattaessa.
- Vanhat palovaroittimet ovat elektroniikkaromua, jotka palautetaan elektroniikan kierrätyspisteisiin. Tyhjät paristot palautetaan paristojen kierrätyspisteisiin.

Jos perinteisten palovaroittimien ulkonäkö ei miellytä silmää, löytyy markkinoilta nykyään myös monenlaisia sisustuksellisempia malleja.

Vinkkejä palovaroittimen käyttöön

- Toistuvat testaukset pitävät sekä pariston että hälyttimen toimintakykyisinä pidempään.
- Palovaroittimiin on saatavilla myös paristoja, jotka kestävät jopa 10 vuotta, mutta ankarissa olosuhteissa kestoikä saattaa pudota 5 vuoteen. Siksi onkin tärkeää muistaa säännöllinen testaus.
- Helpota pariston vaihtamista paristorasialla, joka asennetaan johdon avulla seinään sopivalle korkeudelle. Joissakin paristorasioissa on myös taukotoiminto, jolla palovaroitin voidaan kytkeä tarvittaessa lyhyeksi aikaa pois päältä, kuten esimerkiksi väärän hälytyksen sattuessa. Tauon jälkeen palovaroitin palautuu automaattisesti hälytysvalmiuteensa.
- Palovaroitin saattaa hälyttää turhaan esimerkiksi keittiössä ruokaa laitettaessa. Turhan hälytyksen saa loppumaan tuulettamalla ilmaa varoittimen läheisyydessä, jolloin hälytyksen laukaisseet hiukkaset poistuvat varoittimesta. Pariston irrottaminen ei ole turvallinen keino hälytyksen vaimentamiseen.
- Jos palovaroitin hälyttää toistuvasti turhaan, kannattaa sille miettiä uutta paikkaa kauempana turhien hälytysten aiheuttajasta tai varustaa varoitin taukopainikkeella. Jos väärin hälytyksiin ei löydy selvää aiheuttajaa, saattaa palovaroitin olla viallinen ja se on vaihdettava uuteen.
- Päältäpäin pölyttyneen palovaroittimen voi imuroida kevyesti ulkopuolelta. Varoittimen sisälle kertynyt liika pöly voi aiheuttaa vääriä hälytyksiä, jolloin varoitin on korvattava uudella.

Lisätietoja:

- Kuntien pelastusviranomaiset, www.phpela.fi
- Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, www.spek.fi
- Laitevalmistajien ohjeet

2.12.2019

Perusteet: Pelastuslaki (379/2011), Sisäasiainministeriön asetus palovaroittimien sijoituksesta ja kunnossapidosta (239/2009), Valtioneuvoston asetus palovaroittimien teknisistä vaatimuksista (291/2009)